

**ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ
- Ε.Δ.Ε.Υ.Α. -**

Παπακυριαζή 37-43, 41222 Λάρισα
Τηλ.2410258261, Fax 2410532347,
e-mail:info@edeysa.gr
www.edeya.gr

«Καλλικράτης» και Δ.Ε.Υ.Α. – Προβλήματα και προοπτικές

Αλέκος Βούλγαρης, Δήμαρχος Βόλου, Αντ/δρος Ε.Δ.Ε.Υ.Α.

Ολοι γνωρίζουμε ότι πρόσφατα εξαγγέλθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης το σχέδιο Νόμου «Καλλικράτης» για την Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Το σχέδιο νόμου «Καλλικράτης» τέθηκε σε διαβούλευση και κατατέθηκε στη Βουλή. Αμέσως, μόλις μάς γνωστοποιήθηκε το σχέδιο το συζητήσαμε διεξοδικά στα πλαίσια του Δ.Σ. και με την συνδρομή των στελεχών και των Επιτροπών της Ένωσης αποστείλαμε τεκμηριωμένες απόψεις τόσο στο Υπουργείο Εσωτερικών όσο και στην ΚΕΔΚΕ. Στόχος μας ήταν η βελτιστοποίηση των διατάξεων του «Καλλικράτη» για τις Δ.Ε.Υ.Α. ώστε το αποτέλεσμα που θα προκύψει από την τελική διαμόρφωση του σχεδίου να είναι σε όφελος των Δ.Ε.Υ.Α. και κυρίως σε όφελος του κοινωνικού συνόλου που οι Δ.Ε.Υ.Α. υπηρετούν.

Δυστυχώς, ο χρόνος ήταν πολύ περιορισμένος ώστε να λάβουμε υπόψη μας τις προτάσεις όλων των Δ.Ε.Υ.Α.-μελών μας. Οι απόψεις-προτάσεις,ωστόσο,που αποστείλαμε συμπυκνώνουν και απηχούν τις κατά καιρούς συζητήσεις που έχουν γίνει στα πλαίσια τόσο των Γ.Σ. όσο και των Επιτροπών της Ε.Δ.Ε.Υ.Α. Ηδη, ο Πρόεδρος έχει αναφερθεί συνοπτικά στα κύρια σημεία της παρέμβασής μας. Αξίζει, ωστόσο, και για πληρέστερη ενημέρωσή σας να αναφερθούμε και αναλυτικά.

1. Η αναγνώριση από τον «Καλλικράτη» σε κάθε Δήμο της δυνατότητας να έχει Δ.Ε.Υ.Α. αποτελεί ουσιαστικά αναγνώριση του έργου που επιτέλεσαν οι Δ.Ε.Υ.Α. στα τριάντα χρόνια της λειτουργίας τους.

Παραπέρα, όμως, προτείναμε την **υποχρεωτική σύσταση**

Δ.Ε.Υ.Α. σε Δήμους άνω των 10.000 κατοίκων (άρθρο 107 του σχεδίου). Το όριο των 10.000 κατοίκων που θέτει ο «Καλλικράτης» εγγυάται τη δημιουργία υγιών και βιώσιμων οργανωτικών σχημάτων τόσο σε επίπεδο ΟΤΑ όσο και Δ.Ε.Υ.Α. Οι Δ.Ε.Υ.Α. στα τριάντα περίπου χρόνια της λειτουργίας τους έχουν επιτελέσει σημαντικό έργο στον τομέα ύδρευσης –αποχέτευσης, έναν τομέα ζωτικής σημασίας για το κοινωνικό σύνολο, ενώ έχουν συμβάλει σε μεγάλο βαθμό και στην προστασία του περιβάλλοντος των πόλεων στα όρια των οποίων δραστηριοποιούνται. Επιπλέον, η διεύρυνση του αντικειμένου τους στην οποία μπορούν να προβούν με βάση την κείμενη νομοθεσία, δίνει σ' αυτές δυναμική και προοπτικές, οι οποίες αν αξιοποιηθούν κατάλληλα θα συμβάλλουν στην μετεξέλιξη των Δ.Ε.Υ.Α. σε υψηλού επιπέδου επιχειρήσεις που θα συνεισφέρουν στην ανάπτυξη της χώρας. Ακόμα, η υποχρεωτική σύσταση Δ.Ε.Υ.Α. σε πόλεις με πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων προβλέπεται έμμεσα από το άρθρο 13 του ν. 1069/80, του ιδρυτικού νόμου των Δ.Ε.Υ.Α.

2. Το άρθρο 262 του σχεδίου προβλέπει **Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης** για τους Δήμους. Προτείνουμε να εφαρμοσθεί και στις συνενούμενες Δ.Ε.Υ.Α., ώστε οι νέες Δ.Ε.Υ.Α που θα προκύψουν μετά την εφαρμογή του «Καλλικράτη», να είναι οικονομικά υγιείς και βιώσιμες επιχειρήσεις.

3. Ο **προληπτικός έλεγχος** του Ελεγκτικού Συνεδρίου που καθιερώνεται και για τις Δ.Ε.Υ.Α. στο άρθρο 275 του σχεδίου προτείνουμε να μην ισχύσει, αφού δεν συνάδει με το χαρακτήρα των Δ.Ε.Υ.Α που είναι σύμφωνα με τον ιδρυτικό τους νόμο, τον ν. 1069/80 (άρθρο 1) Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου που λειτουργούν με ευελιξία και σύμφωνα με τις διατάξεις της ιδιωτικής οικονομίας. Η τυχόν καθιέρωση του προληπτικού ελέγχου και στις Δ.Ε.Υ.Α. θα αναιρέσει την ευελιξία των επιχειρήσεων.

Ωστόσο, εφόσον κρίνεται απαραίτητη η ισχύς του και στις Δ.Ε.Υ.Α. προτείνουμε ως εναλλακτική λύση να ισχύσει από την επόμενη δημοτική περίοδο ώστε να υπάρξει η απαραίτητη προετοιμασία και προσαρμογή των Δ.Ε.Υ.Α.

4. Η καθιέρωση **κατασταλτικού ελέγχου** από το Ελεγκτικό Συνέδριο και στις Δ.Ε.Υ.Α. με το άρθρο 277 του σχεδίου προτείνουμε να μην ισχύσει, αφού σύμφωνα με τον ν. 1069/80 προβλέπεται τακτικός και έκτακτος οικονομικός και ταμειακός έλεγχος της διαχείρισης της Δ.Ε.Υ.Α. από ορκωτούς ελεγκτές. Με τη διενέργεια τακτικού και έκτακτου διαχειριστικού ελέγχου όπως προβλέπεται από τον ν. 1069/80 διασφαλίζεται η διαφάνεια στις Δ.Ε.Υ.Α.

5. Στο άρθρο 281 του σχεδίου προβλέπεται η θέσπιση του **Προγράμματος «ΕΛΛ.Α.Δ.Α.»** για την υποστήριξη των νέων δήμων και των Περιφερειών. Προτείναμε το Πρόγραμμα «ΕΛΛ.Α.Δ.Α.» να ισχύσει ανάλογα και για τις Δ.Ε.Υ.Α. ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθούν ικανοποιητικά στις αυξημένες ανάγκες που θα προκύψουν από την εφαρμογή του «Καλλικράτη». Η εμπειρία από τον «Καποδίστρια» απέδειξε ότι μόνο η απευθείας χρηματοδότηση των Δ.Ε.Υ.Α. συμβάλλει στην ταχεία εκτέλεση των έργων τους, ενώ η έμμεση και μέσω των Δήμων χρηματοδότησή τους προκαλεί φαινόμενα μειωμένης αξιοποίησης των διαθέσιμων ανθρώπινων πόρων και σε αρκετές περιπτώσεις μειωμένης ή ακόμα και μηδενικής απορρόφησης σημαντικών οικονομικών πόρων για την Τοπική Αυτοδιοίκηση και την περιφερειακή ανάπτυξη.

Πέρα, όμως, από τα παραπάνω ιδιαίτερος τονίσαμε στο υπόμνημά μας το θέμα **της ίδιας συμμετοχής των Δ.Ε.Υ.Α.** στις δαπάνες των εκτελούμενων έργων τους (άρθρο 13 του ν. 1069/80).Επισημάναμε ότι η ίδια συμμετοχή των Δ.Ε.Υ.Α. σε ποσοστό 65% στις δαπάνες των εκτελούμενων έργων τους, ανάγκασε τις επιχειρήσεις να δανεισθούν μεγάλα ποσά για την κάλυψή της, αφού τα έργα τους είναι πολυδάπανα και όχι άμεσης απόδοσης. Έτσι, αρκετές Δ.Ε.Υ.Α. οδηγήθηκαν σε οικονομικό αδιέξοδο, ενώ η ίδια συμμετοχή επιβάρυνε με άδικο τρόπο τους κατοίκους της περιφέρειας σε σχέση με τους κατοίκους της Αθήνας και Θεσσαλονίκης.

Τονίσαμε ότι ο «Καλλικράτης» αποτελεί μία πρώτης τάξεως ευκαιρία για την κατάργηση της ίδιας συμμετοχής των Δ.Ε.Υ.Α, αφού διαφορετικά θα κληθούν να εκτελέσουν σημαντικά έργα υποδομής και ανάπτυξης της περιφέρειας με περιορισμένα οικονομικά μέσα με κίνδυνο σημαντικών καθυστερήσεων.

Τι θα σημαίνει όμως η νέα διοικητική μεταρρύθμιση για τις Δ.Ε.Υ.Α.;

Η νέα διοικητική μεταρρύθμιση θα επηρεάσει το χώρο των Δ.Ε.Υ.Α., αφού η χωρική τους αρμοδιότητα συμπίπτει σύμφωνα με τον ιδρυτικό τους νόμο με τα διοικητικά όρια του οικείου Δήμου. Η αλλαγή στα διοικητικά όρια των Δήμων θα επιφέρει αυτοδίκαια αλλαγή και στο χάρτη των Δ.Ε.Υ.Α. Στον παρακάτω πίνακα φαίνονται οι αλλαγές στο χάρτη των Δ.Ε.Υ.Α. από τη δεκαετία του '80 έως και μετά την εφαρμογή του «Καλλικράτη».

ΕΤΗ	Δ.Ε.Υ.Α.	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
1984	44	1.818.755
2009	227	3.806.174
2010	142	5.125.618

Από τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας προκύπτει ότι σήμερα έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν 227 Δ.Ε.Υ.Α. που εξυπηρετούν 3.806.174 κατοίκους. Με βάση τον «Καλλικράτη» οι Δ.Ε.Υ.Α. θα μειωθούν σε 142 και θα εξυπηρετούν 5.125.618 κατοίκους, ο εξυπηρετούμενος δηλ. από τις Δ.Ε.Υ.Α. πληθυσμός μετά από τις συνενώσεις των υφιστάμενων Δ.Ε.Υ.Α. θα είναι αρκετά μεγαλύτερος.

Πέρα όμως από τις συνενώσεις των υφιστάμενων Δ.Ε.Υ.Α., με τον «Καλλικράτη» 54 επιπλέον Δήμοι θα πρέπει να συστήσουν Δ.Ε.Υ.Α. σύμφωνα με το άρθρο 13 του Ν.1069/80 προκειμένου να χρηματοδοτηθούν έργα ύδρευσης, αποχέτευσης και βιολογικών καθαρισμών. Οι νέες αυτές Δ.Ε.Υ.Α. θα εξυπηρετούν πληθυσμό 895.180 κατοίκων.

Πριν, ωστόσο, επιχειρήσουμε να ανιχνεύσουμε τις εξελίξεις από την νέα διοικητική μεταρρύθμιση, κρίνουμε σκόπιμο να κάνουμε μία σύντομη αναδρομή και να αξιολογήσουμε τα αποτελέσματα της προηγούμενης μεταρρύθμισης, δηλ. του «Καποδίστρια» όσον αφορά στις Δ.Ε.Υ.Α.

Ο ν. 2539/97 («Καποδίστριας») διαφοροποίησε σε μεγάλο βαθμό το χάρτη των Δ.Ε.Υ.Α. Αυτό συνέβη διότι ιδρύθηκαν νέοι «Καποδιστριακοί» Δήμοι με πληθυσμό μεγαλύτερο των 10.000 κατοίκων με αποτέλεσμα να υποχρεωθούν να ιδρύσουν Δ.Ε.Υ.Α., αφού σύμφωνα με τον ν. 1069/80, Δήμος με πληθυσμό πάνω από

10.000 κατοίκους που δεν ιδρύει Δ.Ε.Υ.Α. δεν επιχορηγείται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Με βάση τα παραπάνω πριν από τον «Καποδίστρια» υπήρχαν 97 Δ.Ε.Υ.Α., η πλειοψηφία των οποίων αντιστοιχούσε σε ΟΤΑ με πληθυσμό μεγαλύτερο των 10.000 κατοίκων. Μετά τον «Καποδίστρια» δημιουργήθηκαν επιπλέον 130 Δ.Ε.Υ.Α. Ταυτόχρονα οι παλιές Δ.Ε.Υ.Α. υποχρεώθηκαν να αναλάβουν τα νέα δημοτικά διαμερίσματα, αφού η χωρική τους αρμοδιότητα επεκτάθηκε στα όρια των νέων Δήμων. Σε αρκετές περιπτώσεις ο πληθυσμός των Δ.Ε.Υ.Α. μεταβλήθηκε σημαντικά.

Ποιά ήταν όμως τα προβλήματα που αντιμετώπισαν οι Δ.Ε.Υ.Α. μετά την εφαρμογή του «Καποδίστρια»;

Γενικά θα λέγαμε ότι τα προβλήματα συνδέονταν κυρίως με την **τιμολογιακή πολιτική, τις επενδύσεις, και τα λειτουργικά έξοδα** των Δ.Ε.Υ.Α.

Ειδικότερα:

Τα νέα Δημοτικά διαμερίσματα εφαρμόζαν χαμηλή τιμολογιακή πολιτική με αποτέλεσμα οι Δ.Ε.Υ.Α. να συναντήσουν σοβαρότατα εμπόδια εφαρμογής της τιμολογιακής τους πολιτικής και ιδίως επιβολής του ειδικού τέλους 80%. Συνέπεια των παραπάνω ήταν να μην εφαρμόζεται ενιαία τιμολογιακή πολιτική για όλη την περιοχή αρμοδιότητας της νέας διευρυμένης Δ.Ε.Υ.Α. και ως εκ τούτου να υπάρχει σοβαρή απώλεια εσόδων για την Δ.Ε.Υ.Α. Φυσικά το ίδιο πρόβλημα ανέκυψε και για τις Δ.Ε.Υ.Α. που ιδρύθηκαν με τον «Καποδίστρια», αφού κι αυτές ήλθαν αντιμέτωπες με την απροθυμία των καταναλωτών να πληρώσουν τα νέα αυξημένα τέλη. Έτσι, αναγκάστηκαν να μην εφαρμόσουν εξαρχής το ειδικό τέλος 80%, και να στερηθούν εσόδων που προορίζονταν για έργα.

Ένα δεύτερο σημαντικό πρόβλημα που αντιμετώπισαν οι Δ.Ε.Υ.Α. ήταν η ανυπαρξία υποδομών και ιδιαίτερα υποδομών αποχέτευσης στα νέα δημοτικά διαμερίσματα. Η ανυπαρξία υποδομών συνεπαγόταν έλλειψη εσόδων για τις Δ.Ε.Υ.Α. Κι εκεί ακόμα όπου υπήρχαν υποδομές, απαιτούσαν συντήρηση δηλ. συνεπάγονταν επιπλέον κόστος για τις Δ.Ε.Υ.Α. και το απαραίτητο για την συντήρηση προσωπικό. Κατά συνέπεια και για να συμμορφωθούν με την κείμενη εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία οι Δ.Ε.Υ.Α.

αναγκάστηκαν να προγραμματίσουν και να κατασκευάσουν έργα υψηλού κόστους και όχι άμεσης απόδοσης χωρίς ιδιαίτερη οικονομική ενίσχυση από την Πολιτεία. Κάποιες από αυτές μάλιστα αντιμετώπισαν ακόμα σοβαρότερα προβλήματα, αφού η έκταση τους διπλασιάστηκε με αποτέλεσμα να μην επαρκεί το προσωπικό τους και να μην έχουν τη δυνατότητα πρόσληψης νέου προσωπικού λόγω έλλειψης πόρων.

Τα παραπάνω προβλήματα επιτάθηκαν από τα θεσμικά και οικονομικά προβλήματα που ήδη αντιμετώπιζαν οι Δ.Ε.Υ.Α. πριν από την εφαρμογή του «Καποδίστρια» (οφειλές προς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και την ΕΤΕ, τιμολόγιο της ΔΕΗ, ασαφές θεσμικό πλαίσιο και διφυής χαρακτήρας των Δ.Ε.Υ.Α. κ.α.).

Ωστόσο, η εφαρμογή του «Καποδίστρια» πέρα από τα προβλήματα που δημιούργησε στις Δ.Ε.Υ.Α., παρείχε σ' αυτές πολύτιμη εμπειρία και ενίσχυσε τη δυνατότητά τους να παράγουν έργα κοινωνικής ωφέλειας όπως είναι τα έργα ύδρευσης – αποχέτευσης και βιολογικών καθαρισμών. Ακόμα, βοήθησε στο να δημιουργηθεί και να εμπεδωθεί σταδιακά στους δημότες μία «κουλτούρα νερού» με την έννοια ότι το νερό είναι κοινωνικό μιν αγαθό, αλλά ταυτόχρονα έχει οικονομική αξία.

Δώδεκα περίπου χρόνια μετά την εφαρμογή του «Καποδίστρια» που άλλαξε το τοπίο των Δ.Ε.Υ.Α., ο «Καλλικράτης» φαίνεται ότι θα αποτελέσει έναν σταθμό στην λειτουργία τους και ταυτόχρονα μία ευκαιρία προς αξιοποίηση. Με την εφαρμογή του «Καλλικράτη» οι μικρές υφιστάμενες Δ.Ε.Υ.Α. θα συγχωνευθούν ώστε η συντριπτική πλειοψηφία τους να αντιστοιχεί σε ΟΤΑ με πληθυσμό μεγαλύτερο των 10.000 κατοίκων. Με τον τρόπο αυτό αποκτούν ισχυρότερα εχέγγυα βιωσιμότητας, ενώ όπου δεν υπάρχει Δ.Ε.Υ.Α. στους νέους «Καλλικρατικούς» ΟΤΑ δημιουργούνται ευοίωνες προϋποθέσεις ίδρυσης βιώσιμης Δ.Ε.Υ.Α. Όσο για τις υφιστάμενες Δ.Ε.Υ.Α. (μεσαίες και μεγάλες) που θα αναλάβουν είτε μικρές Δ.Ε.Υ.Α. είτε άλλους Δήμους χωρίς Δ.Ε.Υ.Α. θα ενδυναμωθούν και παρόλους τους κλυδωνισμούς που θα αντιμετωπίσουν στην αρχή, έχουν βάσιμες προοπτικές να ισορροπήσουν και να αναπτυχθούν παραπέρα.

Ως προς την συγχώνευση των Δ.Ε.Υ.Α. των νέων Δήμων θα ισχύσουν ανάλογα οι διατάξεις για τις κοινωφελείς επιχειρήσεις που συγχωνεύονται, σύμφωνα με σχετικό άρθρο του

«Καλλικράτη» (109), όπου αναφέρεται λεπτομερώς η διαδικασία συγχώνευσης και τα σχετικά με το προσωπικό των συγχωνευόμενων Δ.Ε.Υ.Α. Στον «Καλλικράτη» επίσης, περιλαμβάνονται διατάξεις που αφορούν στις Δ.Ε.Υ.Α. (εκτός από αυτές για την τροποποίηση των οποίων καταθέσαμε υπόμνημα στη διαδικασία της διαβούλευσης) όπως για προγραμματικές συμβάσεις (άρθρο 100), συμμετοχή των Δ.Ε.Υ.Α. σε προγράμματα κ.α.

Από τον παρακάτω πίνακα φαίνονται οι αλλαγές στο χώρο των Δ.Ε.Υ.Α. που θα επιφέρει ο «Καλλικράτης» με βάση τον πληθυσμό των Δήμων στα όρια των οποίων λειτουργούν.

Δ.Ε.Υ.Α. ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ»		Δ.Ε.Υ.Α. ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ»	Δ.Ε.Υ.Α. ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΣΤΑΘΟΥΝ
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ Δ.Ε.Υ.Α.	Δ.Ε.Υ.Α. (ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΣΥΝΕΝΩΣΗ)	-
>100.000	4	7	-
50.000 – 100.000	15	22	-
20.000 – 50.000	24	66	11
10.000 – 20.000	63	31	43
<10.000	121	16	-
ΣΥΝΟΛΟ Δ.Ε.Υ.Α.	227	142	54
ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	3.806.174	5.125.618	895.180

Από τον πίνακα, φαίνεται ότι αυξάνει ο αριθμός των μεγάλων και μεσαίων Δ.Ε.Υ.Α., ενώ μειώνεται αισθητά ο αριθμός των μικρών Δ.Ε.Υ.Α. Η εξέλιξη αυτή κρίνεται ως θετική, αφού δημιουργεί προϋποθέσεις και εχέγγυα για βιώσιμες και υγιείς επιχειρήσεις.

Η διεύρυνση των Διοικητικών ορίων των Δ.Ε.Υ.Α. με τον «Καλλικράτη» αρχικά θα δημιουργήσει κυρίως προβλήματα

οργανωτικής φύσης. Μακροπρόθεσμα, όμως θα δημιουργήσει οφέλη και οικονομίες κλίμακος.

Η ανάπτυξη νέου οργανογράμματος θα δημιουργήσει πρόβλημα έως ότου αυτό αφομοιωθεί από το προσωπικό, το οποίο θα πρέπει να λειτουργεί πλέον με νέα δεδομένα.

Η διεύρυνση θα έχει ως αποτέλεσμα την σημαντική αύξηση του κόστους λειτουργίας των Δ.Ε.Υ.Α., ενώ η νέα διευρυμένη Δ.Ε.Υ.Α. θα αναλάβει να κατασκευάσει νέα έργα και να συντηρήσει τα υπάρχοντα. Θα αντιμετωπίσει, επομένως, όλα τα προβλήματα που αναφέρθηκαν σε σχέση με τον «Καποδίστρια».

Είναι, επίσης, αμφίβολο αν θα μπορέσει η κάθε Δ.Ε.Υ.Α. να τιμολογήσει σύμφωνα με τον Ν. 1069/80, ή αν θα υπάρξουν ανάλογα προβλήματα με αυτά που παρουσιάστηκαν μετά την εφαρμογή του «Καποδίστρια». Ακόμη και σήμερα κάποιες Δ.Ε.Υ.Α. δυσκολεύονται να εφαρμόσουν την τιμολογιακή πολιτική που προβλέπεται από τον Ν. 1069/80. Θα πρέπει να σημειωθεί, μάλιστα, ότι σήμερα οι Δ.Ε.Υ.Α. θα πρέπει να προβούν και σε ανάκτηση του κόστους του νερού σύμφωνα με τις επιταγές της Οδηγίας 2000/60/ΕΕ και του ν. 3199/2003.

Ταυτόχρονα, όμως η νέα διοικητική μεταρρύθμιση που θα γίνει με τον «Καλλικράτη» θα δημιουργήσει ευκαιρίες για τις Δ.Ε.Υ.Α. οι οποίες αν αξιοποιηθούν επαρκώς θα εξυγιάνουν το χώρο.

Ειδικότερα:

1. Οι μικρές Δ.Ε.Υ.Α. που υπολειπούνταν και αντιμετώπιζαν προβλήματα βιωσιμότητας θα ενσωματωθούν σε μεγαλύτερες.
2. Σε βάθος χρόνου οι Δ.Ε.Υ.Α. θα ενδυναμωθούν και ενισχυθούν, αφού θα διευρύνουν την πελατειακή τους βάση και άρα θα αυξήσουν τα έσοδά τους.
3. Η ενδυνάμωσή τους θα δώσει στις Δ.Ε.Υ.Α. τη δυνατότητα να αποκτήσουν μεγαλύτερη εξειδίκευση, αλλά και να διευρύνουν το αντικείμενό τους πέρα από την ύδρευση και την αποχέτευση και σε άλλους τομείς σύμφωνα με τις δυνατότητες που παρέχει σ' αυτές το θεσμικό τους πλαίσιο π.χ. ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Για να επιτευχθούν, όμως, τα παραπάνω θα πρέπει οι Δ.Ε.Υ.Α. εγκαίρως να προβούν στην **λήψη των απαραίτητων μέτρων**

ώστε η προσαρμογή τους στην νέα κατάσταση να είναι ομαλή και χωρίς σοβαρά προβλήματα.

Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να αφορούν κυρίως στην μείωση του κόστους λειτουργίας, στην αναδιάρθρωση της δομής των επιχειρήσεων, στον περιορισμό της γραφειοκρατίας, στην εφαρμογή του ν. 1069/80 κυρίως όσον αφορά στην τιμολογιακή πολιτική και το ειδικό τέλος 80%, στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, στη διεύρυνση του αντικειμένου τους.

Η λήψη των παραπάνω μέτρων δεν θα είναι, ωστόσο, αρκετή αν δεν συνδυασθεί και με αλλαγή του «**θεσμικού περιβάλλοντος**» μέσα στο οποίο λειτουργούν και θα κληθούν να λειτουργήσουν οι Δ.Ε.Υ.Α.

Ειδικότερα η Ε.Δ.Ε.Υ.Α. πέρα από τα αιτήματα-προτάσεις που κατέθεσε στη διαδικασία της διαβούλευσης, και για να μπορέσουν οι Δ.Ε.Υ.Α. να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της νέας διοικητικής μεταρρύθμισης ζητά:

- Να αναθεωρηθεί το θεσμικό και κανονιστικό τους πλαίσιο, ώστε να αποσαφηνισθεί η φύση των Δ.Ε.Υ.Α., να ενισχυθεί η ευελιξία τους, να μην υπάρχουν νομοθετικά κενά και να απαλλαγούν οι Δ.Ε.Υ.Α. από τις αγκυλώσεις του παρελθόντος.
- Η αναθεώρηση του θεσμικού τους πλαισίου θα πρέπει να συνδυασθεί με την αναγνώριση του περιβαλλοντικού και αναπτυξιακού ρόλου των Δ.Ε.Υ.Α. ώστε να είναι επιλέξιμες σε προγράμματα και δράσεις αναπτυξιακού και περιβαλλοντικού χαρακτήρα.
- Να επιλυθούν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Δ.Ε.Υ.Α. και δυσχεραίνουν την λειτουργία τους όπως το πρόβλημα του τιμολογίου της ΔΕΗ, η απαλλαγή του Δημοσίου από το ειδικό τέλος 80% και τα τέλη αποχέτευσης κ.α.
- Οι διευρυμένες Δ.Ε.Υ.Α. να ενισχυθούν οικονομικά και να χρηματοδοτηθούν απευθείας με κονδύλια που προορίζονται για έργα και υποδομές τόσο ύδρευσης και αποχέτευσης όσο και των υπόλοιπων αντικειμένων και δραστηριοτήτων που μπορούν ν' αναλάβουν οι Δ.Ε.Υ.Α. σύμφωνα με τον Ν. 3274/2004. Η ανάληψη νέων αντικειμένων θα αυξήσει τα έσοδά τους και θα δώσει δυναμική στις επιχειρήσεις.

- Τέλος, να αναγνωρισθεί θεσμικά και να ενισχυθεί οικονομικά η Ε.Δ.Ε.Υ.Α. ώστε να συμβάλλει αποτελεσματικά στη διαμόρφωση του νέου τοπίου στο χώρο των Δ.Ε.Υ.Α..

Συνοψίζοντας, η Ε.Δ.Ε.Υ.Α. ως συντονιστικό όργανο των Δ.Ε.Υ.Α. και λαμβάνοντας υπόψη της την εμπειρία των Δ.Ε.Υ.Α. από την εφαρμογή του «Καποδίστρια», θεωρεί ότι ο «Καλλικράτης» αποτελεί σοβαρή ευκαιρία για τις Δ.Ε.Υ.Α., αφού δημιουργεί βιώσιμες μονάδες και στην περίπτωση των Δ.Ε.Υ.Α. βιώσιμες επιχειρήσεις με σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης. Για να μπορέσουν, όμως, οι Δ.Ε.Υ.Α. να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της νέας διοικητικής μεταρρύθμισης θα πρέπει αξιοποιώντας την εμπειρία του παρελθόντος να πάρουν όλα τα αναγκαία μέτρα που θα συμβάλουν στην μετεξέλιξή τους σε σύγχρονες και δυναμικές επιχειρήσεις. Η Πολιτεία από την πλευρά της και αναγνωρίζοντας την συμβολή των ΔΕΥΑ στην αειφόρο ανάπτυξη θα πρέπει να θωρακίσει τις επιχειρήσεις με ένα νέο θεσμικό πλαίσιο που θα διασφαλίζει την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία τους προς όφελος του πολίτη και του κοινωνικού συνόλου.
